

Kaposi Juhász Sámuel

Kaposi Juhász Sámuel (Rimaszombat, 1660. – Gyulafehérvár, 1713. június 23.) bölcseleti és teológiai doktor és református teológiai tanár.

Élete

Rimaszombatban született, ahol atyja Kaposi Juhász János református lelkész volt; miután középiskoláit a hazában elvégezte, a rimaszombati iskolában tanított, majd 1681-ben külföldre ment. 1683-ban az utrechti, 1685. március 9-én a lejdei egyetemre és 1686-ban ismét az utrechtiire iratkozott be. Meglátogatott még több, köztük német és angol egyetemet is. 1688-ban tért haza magiszteri és teológiai doktori címmel. 1689-ben a Gyulafehérvárt elhelyezett sárospataki iskolában mint tanár kapott alkalmazást és itt a görög, latin, angol és a keleti nyelveket és a bölcseletet adta elő. A Tóthfalusi Kis Miklós által kiadott bibliának még külföldön tartózkodása alatt egyik revizora volt. Szerették minden rendbeli és vallású emberek nagy tudományáért és kedves maga alkalmazkodásáért; kitűnő emlékező tehetséggel bírt, úgy, hogy amit egyszer elolvasott, azt sokáig nem felejtette el; szeretett verselni és majd' minden tudományt versbe foglalva írt le. Miután 24 évig viselte tanári hivatalát, meghalt 1713-ban, a közvélemény szerint megmérgezték.

Nevét Bod után hibásan írták Kapusinak Benkő és többen.

Igen sok alkalmi költeményt írt, így pl. üdvözlő verseket több lejdei tanuló társához, Pápai Páriz Ferencnek több műve elébe, s megírta még saját sírversét is. Rövid etikáját magyarul megírta három soros 12 strófás versben (a Lácza József, Kisdedek Kátéjában 1843., Czelder Figyelője V. évf. 379-381. és 552-553. 1. és Koncz alább idézett munkájában, hol sírverse is közölve van); két levelét 1710 és 1711-ből, melyben a tanárok és tanítványok szánandó szorult helyzetét és állapotát írja le, szintén Koncz közli.

Munkássága

- *Dissertatio De Desertione Spirituali. Pars Quarta. Ultrajecti. 1683.*
- Latin értekezése. U. ott, 1684.
- *Memoriale Hebraicum. Exhibens Lexici Hebraici Compendium Metricum, Prodromum Grammaticae Hebraicae Metricae ... Claudiopoli, 1698.* (Hazánkban első nyomtatványt héber betűkkel. 2. kiadás. Utrecht, 1738.)
- *Breviarium Biblicum. Sive Quatuor Priora Capita Geneseos Hebraicé edita... U. ott, 1699.*
- *Gamelion Melographicum. Quo Generosissimo Neogamorum Pari: Illustrissimo quidem Sponso, CoMITI, ADae SzekeLLy (1702); Illustrissimae autem Sponsae CoMITIssae, Channae BanfayDae (1702); Inter tot Laetos thaLassIones hyMenaeos, aC taeDas (1702), ad testandum commune Gaudium mense Julio Die 4 MensIs aCCensas, (1702), & in Arce Gyalu, Castro Inclytae DaCIae MICantes, (1702) Humillimécongratulatur, ac felicissimum apprecatur Conjugium Euterpe Alba-Juliana. Claudiopoli.* (Alkalmi versek négy részben; a IV. rész másfél folio lapot elfoglaló magyar versek D. K. S. aláírással: Dixit Kaposi Sámuel; a három első rész latin, egy latin ének hangjegyekkel. E zsidó, görög, latin nyelvtudásról tanuskodó versek Szabó Károly szerint kétségtelenül mind Kaposi Sámuel munkái.)

Kéziratban maradt munkái

Grammaticae Hebraicae Epitome Metrica, clare explicata & ad Praxin adplicata (8r 5 levél a marosvásárhelyi ref. főiskola könyvtárában); Promptuarium Mathematicum, Continens Thesaurus Matheseos Universae Sive: Methodica Manuductio ad scientias Mathematicas brevi, facili jucundaque via absolvendas; Promptuarium Physicum, Compendium Geographiae jucundis observationibus instructum; Epitome Astronomiae, Calendariographia; Tractatus Mathematicus, de Partibus, usibus & Fabrica Quadrantis Astronomico Geometrici; Compendium Historiae Hungarorum Ecclesiasticae; két magyar Kátékézis, egyik kérdésekben és feleletekben, másik kérdések nélkül, melyet még a XVIII. században is használtak, (1769-ki másolata megvan a marosvásárhelyi ref. főiskola könyvtárában; úgy az előbb említettek másolatai is; sőt Koncz még két ismeretlen kéziratát említi: Introductio theologico historica és Explicatio theologica, két rész, melyek szintén ott vannak meg egykorú másolatokban; mindezen munkái az akkori hadi viszontagságok miatt nem jelenhettek meg nyomtatásban).

Forrás

https://hu.wikipedia.org/wiki/Kaposi_Juhász_Sámuel